

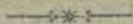
Nº

๗๓๓๗

เทศน์มหาชาติ คำเขมร

กัณฑ์มหาพน

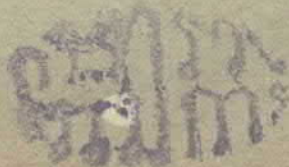
พิมพ์ในงานปลงศพ พระสนิทสมณคุณ (เงิน)

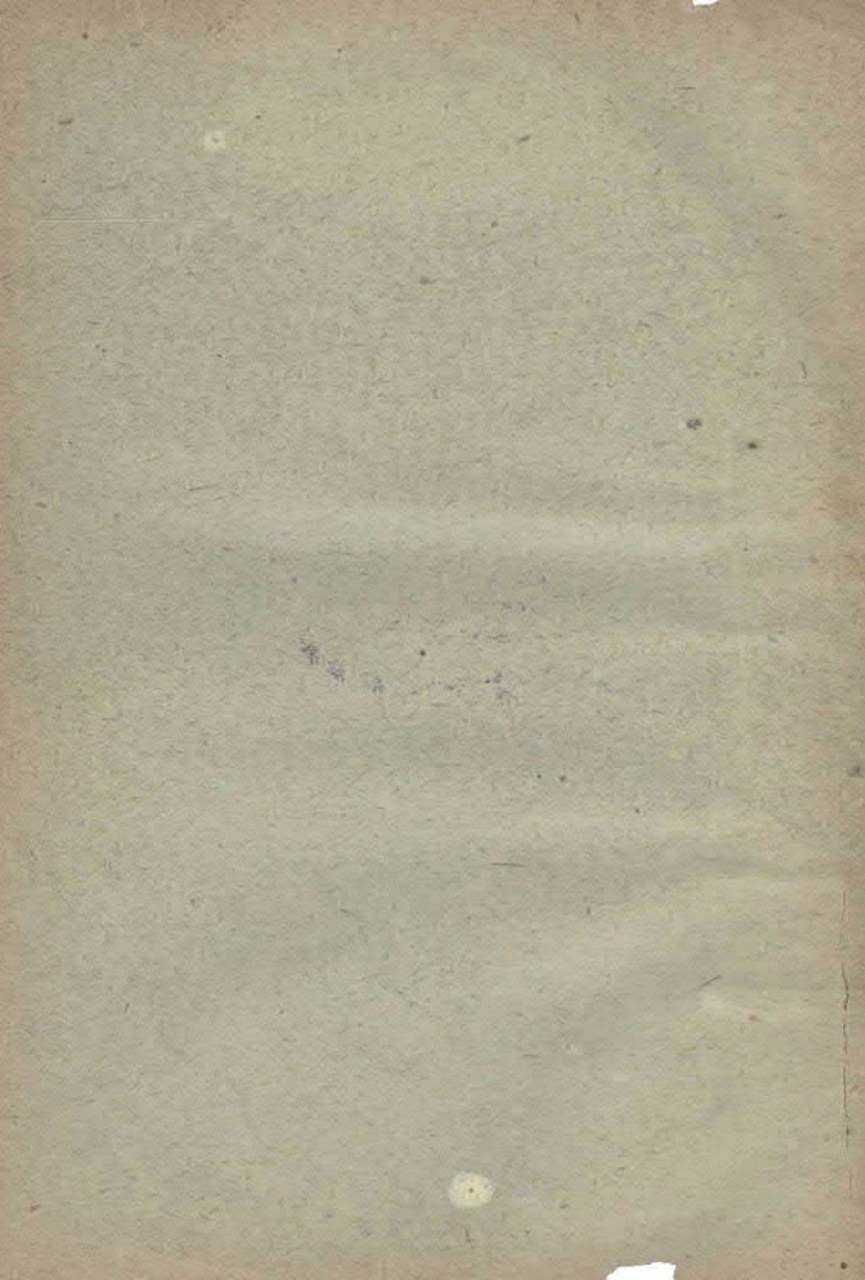
พระราชกณะเจ้าอาวาสวัดโมลีโลก

๔
บวชถ พ.ศ. ๒๔๖๓

พิมพ์ที่โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร

Ho mer

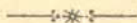

10

เทศน์มหาชาติ คำเขมร

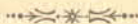
กัณฑ์มหาพน

พิมพ์ในงานปลงศพ พระสนิทสมณคุณ (เงิน)

พระราชกณะเจ้าอาวาสวัดโมลีโลก

๔
บวช ก พ.ศ. ๒๔๖๓

พิมพ์ที่โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร

คำนำ

พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นสิงหวิกรมเกรียงไกร
ทรงเป็นเจ้าภาพงานศพพระสนิทสมณคุณ (เงิน) วัด
โมลีโลก มีพระประสงค์จะทรงพิมพ์หนังสือแจกสัก
เรื่อง ๓ มีรับสั่งมายังกรมการหอพระสมุดวชิรญาณ
สำหรับพระนคร ข้าพเจ้าจึงเลือกหนังสือเทศน์มหาชาติ
เขมรภักธทัมहाพน ถวายให้ทรงพิมพ์ตามพระประสงค์
ด้วยคิดเห็นว่าพระสนิทสมณคุณเป็นเขมร พิมพ์หนังสือ
เรื่องนี้จะเหมาะแก่การแลกเปลี่ยนประโยชน์ด้วยทั้ง ๒ สถาน
หนังสือมหาชาติเขมรฉบับนี้ได้มาจากกรมกัมพูชา
ด้วยเดิมมีพระเขมรเข้ามาหาหนังสือพระไตรปิฎกในกรุง
เทพฯ ข้าพเจ้าได้สั่งให้ช่วยหาหนังสือมหาชาติเขมรส่งมา
ไว้สำหรับหอพระสมุดวชิรญาณสำหรับพระนคร พระภิกษุ
องค์นั้นนำความไปเรียนต่อสมเด็จพระสังฆราช (เที่ยง)
กรมกัมพูชา สมเด็จพระสังฆราช (เที่ยง) องค์
เดิมได้เข้ามาเล่าเรียนพระปริยัติธรรมในกรุงเทพฯ อยู่
ที่วัดอรุณจนได้เป็นเปรียญ ๓ ประโยคในรัชกาลที่ ๓ แล้ว

ทูลลากลับออกไปกรุงกัมพูชา ครั้นสมเด็จพระศรีวิชัยฯ
ได้ไปมีสมณศักดิ์ในกรุงกัมพูชาขึ้นโดยลำดับ จนได้
เป็นสมเด็จพระสังฆราช เมื่อได้ทราบความก็มีแก่ใจ
จักหนังสือมหาชาติเขมรส่งมาถวายไว้สำหรับหอพระสมุด
วชิรญาณฯ ๑ สมเด็จพระสังฆราชไทยนั้นถึงมรณภาพ
หลายมาแล้ว

เมื่อเร็ว ๆ นี้ หอพระสมุดฯ ได้พิมพ์หนังสือ
มหาชาติกัณฑ์มหาพนคำเดียว ซึ่งแต่งที่เมืองเชียงใหม่
กัณฑ์ ๑ เพื่อให้นักเรียนสอด้วยหนังสือมหาพนที่แต่ง
ในกรุงเทพฯ พึงรู้ที่ได้ไปอ่าน ก็มีผู้พอใจ คราวนั้นเห็น
เป็นโอกาส จึงได้ให้พิมพ์หนังสือมหาชาติกัณฑ์มหาพน
คำเขมร เพื่อสำหรับนักเรียนจะได้สออีกภาษา ๑ ถึง
จะมีคำที่ไม่เข้าใจมากกว่าคำเดียว ที่เข้าใจได้ก็มีโดย
มาก คงจะเป็นประโยชน์ในการที่พิมพ์ เลียคายย่อหน่อย
ที่ไม่สามารถจะตรวจให้ถ้วนถี่แลทำอธิบายศัพท์เขมรให้
ด้วยได้ เพราะมีเวลาน้อยนัก.

ประวัติพระสนิทสมณคุณ

พระสนิทสมณคุณ นามเดิมชื่อว่า เงิน นามฉายาว่า
 ธรรมขันธ์ โณ เกิดที่เมืองพระตะบองในรัชกาลที่ ๕ เมื่อ
 ๓ แรม ๗ ค่ำ ขลุ พ.ศ. ๒๓๙๐ พระบาท
 สมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหาจุฬาลงกรณ์พระจุลจอม
 เกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงนับเป็นสหชาติ ทรงพระกรุณา
 ไปรศพระราชทานทักษิณานุปทานในงานเฉลิมพระชนม์
 พรรษาครบรอบมาทุกคราว.

พระสนิทสมณคุณ เริ่มเรียนอักษรสมัยอยู่ในสำนัก
 พระธรรมโฆษาวัคณา ในเมืองพระตะบอง แต่อายุ ๘ ข
 ครั้นอายุ ๑๕ ขบรรพชาเป็นสามเณร ศึกษาในสำนัก
 นั้นต่อมาอุปสมบทเป็นพระภิกษุ พระธรรมวงศาเป็น
 พระอุปัชฌาย์ อุปสมบทแล้วเข้ามาศึกษาพระปริยัติ
 ธรรมในกรุงเทพ ฯ เมื่อในรัชกาลที่ ๕ อยู่ทั่วทิศรณ ฯ
 แล้วมาอยู่วัดพระเชตุพน ได้รับอุปการะของเจ้าคุณ

พระไวยิกามาในเวลาเล่าเรียนนั้น ได้ศึกษาพระปริยัติ
 ธรรมในสำนักพระยาธรรมปริชา ทิม หลวงราชาภิรมย์
 ท่าบ แลหาจารย์คง แล้วเข้าแปลพระปริยัติธรรมที่ใน
 วัดพระศรีรัตนศาสดารามครั้ง ๓ แปลได้ ๒ ประโยค
 แต่ตกประโยค ๓ จึงหาได้ไปเปรียญไม่ ต่อมาได้รับ
 พระราชทานสัญญาบัตรเป็นพระครูสัญญาการาช
 แห่งเจ้าคณะเมืองพระตะบอง กลับออกไปอยู่เมือง
 พระตะบอง แล้วเลื่อนขึ้นเป็นพระราชาคณะที่พระสัญญา
 การาช

เมื่อจัดการคณะสงฆ์มณฑลบูรพา ไปรทให้พระอคร
 ฌวรักษ์ ชุ่ม วัดพระเชตุพนเป็นเจ้าคณะมณฑล จึง
 ไปรทให้พระสัญญาการาชเป็นพระสนิทสมณคุณ ทำ
 แห่งผู้ช่วยเจ้าคณะมณฑล ครั้นเมื่อกรุงสยามทำ
 หนึ่งต่อสัญญาด้วยฝรั่งเศส คนเมืองพระตะบอง เลียม
 ราชให้แก่กรุงกัมพูชา พระสนิทสมณคุณไม่สมัคร
 กรุงกัมพูชา จึงพาสำนักศิษย์อพยพเข้ามาอยู่กรุงเทพฯ
 ในคราวเดียวกับพระยาตากท้าวธรรมนิทร์ (ชุ่ม อภัยวงศ์)

ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เป็นเจ้าพระยาอภัย
ภูเบศร์นั้น ส่วนพระสนิทสมณคุณ ก็โปรดให้เป็น
เจ้าอาวาสครองวัดโมลีโลก พระอารามหลวง

พระสนิทสมณคุณได้ศึกษาวิชาแพทยมาแต่เดิมด้วย
อีกอย่าง ๑ มีชื่อเสียงปรากฏในทางแพทยมาตั้งแต่ก่อน
เป็นพระครู แต่ยังไม่ใคร่ทราบกันแพร่หลาย จนเมื่อ
มาอยู่วัดโมลีโลกชื่อเสียงจึงโด่งดัง ด้วยปรากฏว่า
สามารถรักษาโรคซึ่งหมออื่นทั้งหมอสฝรั่งแลหมอไทย
ทั้งเสียแล้ว ให้กลับหายไ้หลายราย ก็มีผู้นับถือในทาง
แพทยมากขึ้นโดยลำดับ มีผู้นิมนต์ไปรักษาไข้เสมอ
ไม่ขาด มลค่าที่รับมีผู้ศรัทธาบูชาคุณได้มามากน้อย
เท่าใด ก็มีได้สะสมไว้ใช้สอยเป็นอาณานิคมอันอติ
ภาพ ขวนขวายแต่ในการปฏิสังขรณ์วัดโมลีโลก สิ่งใด
ที่ชำรุดชดโสม พระสนิทสมณคุณก็ปฏิสังขรณ์ให้คืน
ดีได้แทบทั่วทั้งพระอาราม จึงเป็นเหตุให้มีผู้เลื่อมใสใน
ความประพฤติของพระสนิทสมณคุณด้วยอีกอย่าง ๑

๑
พระสนิทสมณคุณช่วยเป็นโรคาภายในเรือรังมาช้านาน แต่ยังไม่สำเร็จไปรักษาผู้อื่นเสมอมา จนถึง พ.ศ. ๒๔๖๓ นี้ เจ็บทรมานมากเมื่อในเดือนพฤษภาคม อาการชดลงโดยลำดับ ถึงมรณภาพเมื่อวันอาทิตย์ วันที่ ๒๓ พฤษภาคม บวช พ.ศ. ๒๔๖๓ คำฉนวนอายุ ได้ ๖๘ ปี สิ้นเนื้อความตามประวัติของพระสนิทสมณคุณเพียงนี้

ข้าพเจ้าขออนุโมทนาพระกุศลบุญราษิตกนิธานของท่าน ซึ่งพระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นสงขลวชิรมงคล เกษมกิจไกร ได้ทรงบำเพ็ญเป็นการอนุเคราะห์แก่บุคคลผู้ดำรงอยู่ในศีลคุณเป็นต้น แต่ได้ทรงพิมพ์หนังสือเรื่องนี้ให้แพร่หลายเป็นครั้งแรก เชื่อว่าท่านทั้งหลายได้รยสมุคเล่มนี้ไปอ่านคงจะพอใจแลอนุโมทนาทั่วกัน

ด. ๒๖ ทรงพระพร สภานายก

หอพระสมุดวชิรญาณ
วันที่ ๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๖๓

สารบัญ

แหล่งต้น	หน้า ๑
แหล่งเขา	๑, ๕
แหล่งสระ	๑, ๓๓
แหล่งราชสีห์	๑, ๒๐
แหล่งสิ่ง	๑, ๒๔

มหาพนคำเขมร

คจฺจนฺโต โสภารทฺวาโซ อทุทส ยจฺตุตฺตํ อีสึ
 ทิสฺวาน ตํ ภารทฺวาโซ สมฺโมทิตฺวา อีสึนา สห
 กจฺจิ นุ โภโต กุสลํ กจฺจิ โภโต อนามยํ
 กจฺจิ อญฺเณน ยาเปถ กจฺจิ มฺลผลา พหุ
 กจฺจิ ํทฺสา จ มกฺสา อปฺปเมว สิริสฺสปา
 วเน พาลมิกากิณฺเณ กจฺจิ ํทฺสา น วิชฺชตีติ ฯ

“โส ภารทฺวาโซ” วิเชษฐกจาสชารา ภูชาพงส
 พารณฺ์พราหมณฺ์สมฺม แตงนิงแฏอสมฺ์เรียง ฯ ได้ยง
 อาตมา เนนานกลิงคราสฐึบุรี ลุ้ย้านสคายพากเจตยฺตร
 พรานไพโรปรายมาคคา เลิกอศฺดาเฮสคํ ริงอลยง
 หาญทิสทํพระเวสสันดร ชุชกเตรกขอพนฺ์ประมาณ เทพ
 ขานอนฺุโมทนา แฏอประทักสิน “คตฺยํ” ๓ ชุมเจต
 ยฺตรเฮย “คจฺจนฺโต” พมฺลงเลอยกัลาเจญฺ์อํพินะ

“อรุณาวา” แลโดยนั้นลสรวสไพรมกฏลธวัณณิกา
 อาสรมพระมหาชคตอิสี นักแต่งนิจำเวณเมคตา
 ภาวนา เทพชชกาสชาวา สเลียมะเม็ยลเทาเมิล
 “อทุทส อทุคค” ยลพระอทุคตอิสีแฏอเจณูเทาอังกุย
 นามชพระอาสรมบถ ชชกฏากเฉอจวทเชย แฏอทนท
 ยลลยลเทา “สมโมที อีสินา” ฏลมากทวาร
 เกวาชะย เชวชากอชกกระแชนเล็ญญีมญญัม
 วักราย ฐลเทาถววยยังคณนัสการในพระอทุคตอิสี ชชก
 วิกิคณลาคไว ชานักกึ่งกลอุยาย เชวระวรายโอย
 สรากสรวณ สวฏลทุกซ์โสภโรคโภยก็ค้ำผล ถัก
 พระองค์เจณูมกสร้างกุศล ทรงณวชนากนงไพร
 “กุศล” เออสโภยครุนระงา โอยชาฏมกาคเนาสาร
 เพช เทวยาทผง ญังมานฎาเทณาพระองค์ “วเน”
 เมคักักทานมกคณนากนงไพรสกาค ชาลำนาศัตถ
 พยาคณโตลิ่งหลัห์ ฏมวัชลาธมาสผงเทอญังมานมก
 ปองพาชายายี พระองค์นำอาสรมฎามเก็พิทว

พระองค์เจิญมกสร้างงกรรม เนากนงไพรเนาะกมณค
 ฉนำแซโงงเตอพนมานเฮย ยพิตรอำมาตเสย
 โอสาำเจิญเมตตากาวนา ขญมจาสชาราเตรกขอนิง
 พระองค์งโอยบานตึงเส็กักดี สุ่มพระองค์สำแดง
 แดลงปรายโดยขญมทาชี สดายนำอิพู่แะเองทอง
 “กุศลญเจว โน พรหมเม ๑ ล ๑ ยทิ ชานาสี สัส
 เมติ” เอะพระอชุตตอิสิยานสคาย พากชูชกทูลสัว
 อัสทุกซ์โสภโรคโภยเนาในเขตรอาสรม ควรรแต่ยารม
 แกรง ขลาพุมอาชสรวิญยานเพย “พหุณี วสุส
 ฐคานิ” เอะพราหมณเฮย พิฏวเยิงเจิญมกบวช
 สร้างพฤตมิเนากนงไพร “กุศล” วิฑุกซ์โสภโรคโภย
 ครุนรง ๑ ชาญมกาทเนาสารเพอเทวยาทกนงอินทริย
 ญุทาชีสัวสพครพ “นาภิชานามิ” เบิงพุมึงชา
 เมตังเทอาเฮมุขเพย พราหมณ์เฮย สารเพออำมฤคค
 อำมฤคคาเทวยาทกตยาทราชสีห์คชสีห์ ญมวีรมาคขลา
 ผงักพุมมาน มกป้องเยียคเยียนพาวายายี โดยแคะ

ขารมีเมตตามหาน เยิงก็มานเสงก็คี่สาขาย เณานา
 อาศรมชาบรมสุข “สวาคตนุเต” พรหมณ์มกโง
 เนชานยลมุขก็ชามงคลประเสริฐ “อทุราคต” เบอ
 ไชยคิกเมิลสถานลงายปุ่นมาน ๆ ก็เสมอบานเนาชิต
 คณา ทักรงถลาเบิงเทางงยกมก พืเชระหุมอก
 พิณมคั่นอมาท รูลตาซึ่งกเล็กโอยเซสมชสถาน ฎยิท
 ยานมอกฏลโงเนะ ก็มานลาภคายกล อัญเชิญ
 บริโลกอสผลพฤกษา “คิณทุกา” มานทั้งทนลาป
 พุทธาพเนาขงเคาขวิก ก็ตามแต่จิตรจำนงปราดนา
 “ขียาลานี” ทั้งมงคูกุลมุกเสดากี่มานครบคราน
 “มธุเกกา” มักแปนคูละนสิ่งมาน มักโฏกมักทราง
 มักเขรงมักปราง ชูปแอมสิ่งมานรูลฉาน โอยเซสม
 ชสถานสาขาย พริงพรุสขโนรสวาย คุยสคมสวายสอสิง
 แต่ท่มลอบ ๆ มุกควรวริโลกกฏา “อทุกปฺยานี”
 ทั้งทักมมมปแอมพิสาชาจำณีไพร ฤาณิงเนาฮาไครย
 นิงเบิงยาน ๑ ขย ก็ตามจิตรคิกเกรงอคมฉาน กราน

รอกโอบยวโรกตามจิตรปราณา รุกตาอาจารย์ฉาน
 โอบตระฮาลำราญ เนนาสถานเนชสินทอง
 ชุชกกรายทูล ถ้ายพิตรอำมาตย์ เออัสโกชน
 อาหาร นิงพระราชทานขณุม สุ่มททวลทุกเลอสิรสา
 “บ่ ทินน” คาบใจพระองค์ทรงพระกรณามานธรรม
 สัยบุรุษ ปรายอัสผลาขณุมเอออาจารย์ อิกอวีนิง
 ส่นองพระคุณเลบ “ปฏิคฺคหิต” อำมาตย์เสยขณุม
 เนกัมานอนิงพระอัมมวินัย รุกตังพระไทยบำเพ็ญ
 เออัสผลาเนามิณฺขณุมสุ่มประเคนครานฉานทอเทากุบิท
 จิตรขณุมซุมเพาะสมเภา จงยานชวบนิงพระเวสสันดร
 ขวรโพธิสัตว์ เสกัหมกทรงพฤธนาสถานฉาย ญิงชิด
 ฤณงายนาพระองค์ โณมเนงงิงนิลฉาเนา เขอนิงเทา
 เทอชานฤาเท สุ่มพระองค์แนปราย ๆ โอบขณุมเออ
 อาจารย์สคายนากาลเนเองทอง เทัพพระชฤตคฺคมาน
 พระพุทฺธฎีกา ถ้ายอะตาจาสเนะเจะสระฎี โอบสรวลสัว
 รกผลุยลชานิงเทาสุ่มพระราชบุตราบุตรี พิณฺเฎมเจะสระฎี

โยยทุกจิตรเมคัง มินอาสุพระองค์ พราศพระญาตวิงสา
 เญยมกสร้างงกรม ก็เพราะพราหมณ์ถลายแต่สมุขยาน
 ฏุจิติกคิเคาะเบียบเบี่ยนพุมอาสุ มกสมเมคังหุ ๆ
 พุมอาณิตพระองค์ พาลแตกเคนิเทศย้ายอยของเญพิริ
 ฏุบิตแตกพระไทยพระองค์ลัทธิา โยยภูมิรัชสาร เทา
 ชาบริจาทาน ลุพระองค์ยานเล็กก็ล้ายาก “อยู่—
 ญตุถ” มกเญทากลัวที่ล้าเภาพระเวสสันดร นักคุง
 ชาสังแวก อัญก็ยลแปลกนงจิต ภูมิเพยคิตโยย
 สรวณวลัษณูเซียงหากชา นักทาทเที่ยงมึงบาปุนย
 พิต อีฟูอัญมึงกุนนิคพควา สุรอกมาคคา บณฺชา นิง
 เทา สุมทา นเทแอะ แมะกัญจาตนะเมคัง พุม คิต
 บาป ิงลาภโลกสนพนประมาณ สุมโยยยานแตกฏุจิ
 โยยอาพคพราตกุลสมลาญ ควรเมคังมินณาตาช
 วิพระราชหาไท ก็พุมเคาะเคย นิงสมอาวไเฮยสิงโยย
 ตามจิต

ชุชกทูล ถ้ายพิทพระกายสสร้างขารมี สีสาทาน
 กมมาน พระพุทธุฎกาทกรวโกธระเคาะอสุวระฮาสร
 ขณุมตาชุกุมชา พราหมณ์สมมแดงเงอสูนทานเนก
 เทณาพระองค์ ขณุมเนเฒ่าพงษ์ชาพราหมณ์มหาศาล
 มานทราพสมัคับริวารบริยุธมานตระกูลวงสา นิง
 พิตพุทธุฎกาทักหาญชอวคปราน เฮยเฮณาสถานกัณงาน
 ฌงแพนภพระอิสี่ ไหญพิคพุมทานสรฐัโมสา อะพระองค์
 มานพุทธุฎกาทักไอยณัชิต กิตควธฮาสรภาส เออัส
 พราหมณ์เนากลงคราชฐับุรีเนาะ วาซานักอปรี่ กม
 สทอคฆลาน วาญญพระองค์ไปรคปรานเฮย ขยวล
 คนามกวา สุมยภฏมรึประโงนาเคน นเรนคชสา
 เนอัสยันคากาทราพสมัคั ไอยขานพรากพระญาทิ
 วงสา ไญมเนกิตเวทนาฮาสรพระองค์ณาส บพิท
 อ้ามจาสเสย พิไญมขณุมแรงปรานีชาติ พุมแคลพราก
 ฌลาคนิงพระองค์ อีพิยลงขณุม งามกสุยานมก
 นิงปมกรกฐัมภัสอวกเทเทาะพระองค์เซตมะตะเกียล
 ฏลปุ่นมาน ๆ กิต ขณุมตาชุกุมตอยสนอง แกรง

เกิดจำนง เขี้ยววิรังกำ ๑ ไสทมิณภู ขลวนขณุมเนระ
 ชาพราหมณ์กัมณาร กัณิงชาชกเทาจิต คิตยภฏาก
 ขลวนนากรรุณา “สนุนิวิโส” บุราณโลก ถ้าเรียง ๆ
 มาก เบอหนึ่งยก นักเขณาชามิต โอยคิตยภักกัฏมาน
 ปราชญ์มานตระกุลอัมมยุเนาะมกชามิต อูปมาคิต
 บิฏฐ พระเวสสันดรบรรพโพธิสัตว์ ควรปรานีบาตชาครุ
 ฑูณมานโอยฏึงนิทานผลุยาปยุณย์ ไทสคณสขทกซ์ผง
 “สทา สฺโข” เฮยพระองค์แรงแดงนิง จำลงอัสมนุส
 สัตว์ โอयरมลงจากวัฏฏสงสาขานโสยสมบัตติ ๓ ประกา
 ชามงคล “ทสฺสนิ” ขณุมจงโอยยานยลพระองค์ผง
 เหตุฏึงเนาะหองขณุมโฮสา ชรุลชรกมก พุมคิต
 ภายจาสซารา เบอขณุมนิงมรณากีสุมสลายเนาพระ
 ยาท ขณุมสังวาคมกกลอาย พุมสคายชาตมาเพย
 อัมมาจาสเสย สุมทรงพระเมตตา ปรายทิสทิลำเนา
 ขณุมตาชี นิงเทานากาลเนาะเองหอง

“เฮสเสโล มหาพรหมเม ฯลฯ ชาติเวท นมัสสัคคี”
 “พรหมเม” ถ้าเขยเธออาจารย์มานิจิตสถานิกกุล
 ของโอบยานยลพระเวสสันดร รูปเทรกออหนึ่งนักงโอบ
 ฐิงซากข์สถาน พระองค์ทรงกรมคฤพรหมวิหาร เธอ
 อาจารย์นิงเฆอเทหา เบิงกนิงปรายผลูเทหาเอมุกข์ รูลำ
 ทุกตามรบสจนลไพโร เลิกไฏรงอลบงหาญฐิงคมภูม
 กมโพคตรองเนาะโสศ เธอครซางสคำรูลำเฐิมผลู
 ทาชีนิงเฆอเทหาเถียงแฉวงไฏ สิ่งฐไพรรุ่มโลงชา
 ษรม เอะนลภกณมสิ่งฐมานรักสมิเขี้ยวสรส ฐุมาร
 กฐแก้วประกายทุก “เฮโส ปรพพโต” แฉณนหม
 เอมุกขเนาะเองนาตาชี โฏยถนากคิริ เซราะรอกญ
 ฆอกสิดารักสมิสิ่งฐชะธลาคากฐนิงสรค ษลเก
 ฐฐาสซาสทังโทยถนากบัพพตา ษลชะอางสิดาษนลค
 คิริ ควรตาชีเมิลเลงเวียงเทหา โทยถนมมานถมอ
 รม ๆ สิ่งลลอ ๆ มานทาเซมาสอกระหอมเขี้ยวเหลื่อง
 บิญนั๊กควาสพุมเนาะหากบิญนั๊กยกมาส มกบิคนาจัน

เลาะขัณฑ์พาร์ พมเนาะภูกอลแก้วแกมคณา เขอพระ
 สิริยา่างแจ้งรักสมิ พารเนาะล่อทโท ไท ๆ บิฏุมณิ
 รัตนพลัไพรงพราย คาซิมสังวาสโฮยภูลเชิงภนม
 สิงถมออม ๆ วลิ่งวีรยาบทักหุ ชวายมกโคยระแหงภนม
 แแบกซาพะพะหมกเลอถมอ ภาสาบทลัฉัคคกคกิก
 ซายทิกเจญะพะพรวก ๆ เมิลหากภูมณิรัตนเอทิกขละ
 ทาสข้างเนาโคยถมอดลาลออ ควรรุกณิกกมคินิกษา
 นิงมานทกคาซียอย

๑ ไสกสระณุกนิงอัสโคหา ภูษาทีลมนาราชสีห์
 สิงแต่แก้วมณิรัตนไพรงพรวกอบนิเทาเนา พารรูกชาติ
 แผลผลกาเรวิญทนโทพิโฏสัพพิสสา แก้วโกกกริสนา
 ลมพันพมแสนคราเซนสมุกเทศ ผลกเลศจวงจันทนา
 กล้าพากฉำฉากำญาณ สิงมานรสพิโฏณยุณงบครย
 ภูมิขลิสมสราย พวามณเอย ซาตัสบายสเมาะลอ
 มานอมรคนอพกมณิทัชชาเหมินซาพันพมภูิงเขอนิงคน
 นา ไภยสงขางมาคคาทาซิงเงอเทา เหตุเนาะโลก

ก็ประเสริฐ “ เวสฺสนต์โร ราชา ” ลีเษมเก็จพระเวส
 สันครบวรไพชิต์ทว เนาสมเก็จพระมัทรี นักรทรงแสงก
 ขลาซาปรกฏี พระเกศาเกสรทรงชาตา พระองศาทรง
 สัจวาตามทงไสยเพสมุณี ผทมผทาลประณพีชากุมราต
 อาสนาปราชแสงพุกขณลเชนยระนังวังนอน เจียมจอม
 บังคมโหมพิชิตามกริตวินี ชาอิสีเร้งมกพิณเณาะ
 เองทอง

“กเวริมาลา วิคตา ฯ ล ฯ เฮอร์ มุโม คโป วเนติ”
 เทพพระอรุทมานพุทธภูิกา ถ้าให้พราหมณ์ภูมานศรี
 สวัสดิ์กี วิเฮไพรก็มานเจริญพันประมาณ เหยมมาน
 ทางสระชิตนาอาสรมบท ซาปรากฏข้างทิศอุดร
 ลออุฏกถไฮธยานสระสวัสดิ์คา พระองค์แดงนิงเลลา
 ประพาตกระสาธ มานถมอดนักโฏยพารภูเซิงอันเทอ
 มานถมอดคาประเสริฐชาที่นังบัลลังควง แดงอุตรง
 สพเวลา ทิกรงถลาอยู่รณลยลฎี ภูคบายาโคโรโคโย
 ทุกซ์ ผักก็เกิดกมลึงเจริญ “วคฺทวียสนุนิภ” สิงภู
 เพ็ญเปรียบเจริญพุมแฉลสรุคสรก ภูยุคคคณักงยก
 ในทิกแก้วมกฏาก สิงภูมานรักสมิประระ กนงสระ
 เนาะสิงภูมานกมพิงพวยประลิก สลาบทาสลาบระวา
 สาราย ทรระกวนลुकเลทรวยงอ ทรระทวย ๆ พุมลลुक
 ฉลาสเจริญไทรแฉลฐาส พุมึงเขอนิงราย มานทาง
 กระจายผลปุณะกะยาลกระมิโครส ควรรวิโลกนาคา
 ชุชก อัสบันแลยงกาเทอาเขมุขก็สิงมานกรบ พุมึง

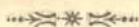
อาโสรเนาถานสิ่งภูแหยแหลของแกลของโกญเทามกรรกุ
 ชาเฐิม คือปลามูปลามา คุชราคุมลชชโคณคูกอก
 กลางหาอสลากฏองชแวง จระแกงถพินกมานสนคาย
 ฌวากกลางหาย ตรีฏมริทไนไซตระเนล บแบลอันแคง
 งามคุลวางเรียดเลญ กราญกริมขงคางงก กุมพิส
 ังวา ผงโดยชุมพุกทโทๆ พุมฏิงเบอสรระฎีปราย
 ครอบนาพรหมณ เอเลอโดยตามมาคสรระสรี สิ่ง
 มาณณนำพิสพิเสส เครื่องเทศฎีปลี มะเรชกัญสังทร
 ตามฎีมา เอพฤกสาบั้งคักันทีพิเภาค ทบาลแวก
 ของแรแวกราชคาสสหัสคันทนทีปรสบันไลกระวานญลุม
 พานัจันทกระหมจันทสอพุกณมาชรุง สมกงโรคราค
 ากนรายกุมจากพระกุมจายทุมลาย วกสลกฏีทุมลาย
 สมงฏึง ีเครื่องขาคาลชคเนณवाल สหัสคุน กุม
 เพชสีรเสงโลกกนทวคไพโรไบมาค สวาคพระทหิง
 กุมพลิงสคูกสโคโร บันคูลเพชจิตรมุลเพลิง พระชลย
 พระกรายปรายสัทรู ก็มานเนณเนสระสรีสังทรกนง

ฐุมราโรคนิทาน เขอมาณชุมมิงทรงโรคเอนากดี คือ
 ปลวี่ธาทุยังเกิดสใส่สมรายเนากนงปราน โอยนานกเกา
 กระทบเสลสณามขยล โอยอมพลเวทนาชาลมยาก
 กาย สใส่ทั้งหลาบริกรวคกนงอาคมายังเกิดชาสารเพอ
 ฐุมกาท ชลระก้เกิดชาสาชากณกวคดลง ชลระก้เกิดชา
 พยาตณลงฐุมเขापก ชลระก้เลียบทหวลทกนงชววน
 ชลระชวนเทียบไขสชีวิตเขอฉิงผิกฉิดนำเนะสฐุมกาทขมยาค
 โรคยลวิเสส “นิฟูโพสถ” หากฐุณนำทิพเทสอมพีสัว
 ฐุมกณสมททุกเลอแฉนฐิ ฑาชีปรางนาก้ฐลชวลชวาย
 รกยกเทาสมใจ บำนาจยานมกฐลชาย ยลฉนนำวิเสส
 เครื่องเทศเครื่องไฟร มานเจริญชางในอาสรมพระบรม
 โพธิสัตว์เนาะเองทอง ให้พราหมณญูมานสรัสวัศคิ
 “คัม วนั” เบิงนิงปรายพีไฟรชางพระอาสรม “รคคิ—
 วนมนั” สิงญูญคมสาทประกยนิเทาเนาแผลผกาทากาส
 ไกร ชนเรชไโรเจรสรวยระแกงทวย สคัสเคาพเนา
 สทุกสโคตระมูลสนवलสนาขกราบสรวลสรวลพพลผาวผอง

เชลยคง คงครองสำรงองกาณ กระเกาะสุกรมวาง
 นมตราจระเตราสรเสาตระพักตระพักคระคิคระคิพุงร
 บุษไพธรางไซไหสาน เกร็ดกรง สิ่งรหรงๆชาชั่ว
 ชาชรมเหิมสมณุม ๖ โยบ ๗ โยบ ๘ โยบ สิ่งแต่
 รงๆ โยบพาร บิฏุกถนักกณคัตมกสงขัญญทุก
 ระชาคสระณุกเหอเทพาพมตรูกระเคา รุมลงเนาะเท
 มอสิงมานหรงภูโยบพาริทธิไทๆ “มตุดเกกา”
 รุไพธกรฐสมสา กรฐางสกมัตถลุลหรง สิ่งมานรส
 ไลาฏูเนาะขางนาพระอาสรม มานผลทุมๆ ชรุโยบฏี
 เละสระกาลจาสขนิพิกตีย ชละเลจสระทาบครวย
 าระบก แะะบริโภคมานรสโดยพารณ์ว่า “ปนสา”
 ยนุรแผลเนานากนงฎีมานรสพิสัพิสา เขอทมกาลเอฉา
 ประแบกสญแลกฏีเญ รีกดินเนาะมิญญจรสคนชา
 ทิพสนม ๓ เหาดาขนรณมูลฉาพราหมณเอย เข
 ทาฏลเหยฐูลฉานโอยฉแอต เทาเอมุกวิญเทียบมาน

เจกอมเพาเทวามลึงมุลสลา มานแผลผลกาฏุนกง
 ภยัททุกกนงไพร เทาเอมุขมานผลชามชู สรมอสรมุ
 สนคานสนไทกนทวคไพรทุมพวงพระมุงพระมว สงมร
 สงมวกระสาทมพางชู สึงมานเนาขางมากคา
 สวายพุทราภณเญยวมพิลมานครุบพารณนา “นี่เจ—
 คปลา” แผลว่าฏูเคกรวงเคก็ขวิโรคตามปวณนา
 เอเฉอมานผลกาฏุนนท โฮชยานหากฏูปรกระฎิถานนิมิต
 ทุก ขละพุกบายกระลึง ขละฏูเฟิงชาชม ขละ
 ราชทมพุมมานแมก ฎิณขละสวयरระแซกพระแพก
 พระพก ขละลัศตระบกสันลิกตรวยขี ฎุนักควาส
 กนงฉากเรนา กคางงาจำบี กทมพา สรพิคมาลคิ
 สรคมขทม “ปาริชณญา” มานทั้งเฉอพาริกชาตชา
 วิเสส “เกตกา” มาทั้งแฉวเกสยุดกามหาหงเจกเทศ
 ทรบงการนิกาผลกาผลกุล สมบุรณลอบบวิสุท “กัศุกา”
 ทั้งขวาวขวิกก็สิงฏูโคยพารณ ระบุผลกาวิสาวิสาถระ

ห่มทั้งไพร่ รักสมิ่พระพลายละลामฉลุฉลุส ทั้ง
 อากาศเวหา “เหมชาลาว” บิฏุกดมาสัหมมชาต
 ชุมพูนตคิณนายช่างทวง ยกมกฏมทุกเฉลาฉลาก
 ซาซาก “อศุคยาการ” รักสมิ่ไถลฉลาชุมอาสรม
 พระเวสสันดร ฎุกดเทพนิกรมกสั่งพิภักรักสา ประ
 โยชน์เนาบุชาพระกริตวิริยาบารมี ในพระบรมชินศรี
 เนาะเองทอง

“อเนกุต สัหาพยุคฺชาฯ ฯลฯ ชกฺเขตต์
 นมสฺสคัถิ” ให้มหาพราหมณ์มานเนาสีวิสวัสดิ์ โอสา
 มกฏลไพโรบายชวลชวयरกกุสล เบิงนิงพารนาฏล
 เทวยาทชุกุบาททีไท ๆ เนานาไพโรหิมพานต์ทั้งสังฆา
 ยัพพตา มานโคหาชาลมนเนาในราชสี ลุลงากโคง
 เจญมกพิโคหาแก้วรัตนโพรงพราย มีตมวลงายหา
 ฏฺเณาเหาะผสง กาลนานิงจาบสัत्वผง บันลเเนสาบที่
 สัหนาทอิกภลิก เออัสสมฤตกัถิงภิกไภย ญารชลอน
 ทีไท ๆ ฏวลงเฏกประปรานกาลเขอขายบาน อมฤคชา
 อาหา เอชลากระหิมกุมพีเอิงกง “โกกนีส”
 เอชลาฏมบงชลาขิลชลาหมม มานฆาธาสรมพระบรม
 เวสสันตรราชาสี “ปุริสาโล” เออัสยักขิณิกิณณรี
 แตรจสพทิสมาคคาปราดนาอาหาร ชละกระสาธรวม
 เลงชละก็เรวียงเอิงกง “กุกกุฏา” เออัสหฺรุงสวผง
 โลกเลอพริกไพโร ชละมานกุนชัผทายทฺรุง ชละโฌง
 แแป ผลลา ชละโกกคาเปี่ยมกนงดพาล เออัสพาริกิ

เล่นเลียงภาเจียมโอฐ กุมปรุกจงรวกปรวกทนสาย
 สิงโลกเลงสพนาฯ “โคนิสิรา” ทังโคขทิงมหิงสา
 เจริญขนานขนายแสดงสรวสรวสรวสรวสรวปริงแวกทรวม
 เตรง ชละโลกเลงลงเซิงชละเลิงพินาจาชแญญวาก
 ชลระศเวราเจริญไกรนาพราหมณ์เฮย เขอฏลโงทาท
 เฮย “หตุฎิโย” ฎมานหฺวงคชาคุญชรฉัททันต์ สิง
 มานครบครานสพพาร สตรโคตกาลเจญชาไกรย
 ปรนากยมพุงเนาเฉวงศคำ เมฎมแรกนำหฺวงหฺวาย
 รุลลายขนสม แอฎมจระลมโตยคณา สเมียมเนา
 ชากันคาลหฺวง โขลงนำรกฉิเจญญจิริยัพพตา ไกร
 คณนานาพราหมณ์เฮย เฮเลอโตยคามณากิริ
 มานกิณณรากิณณริเจริญกราสไกร รูปประไพเสรีจสร
 สอิกคอง แอญญงญงเลงเลอโคหาชาทิลมเนา เม็ด
 เทาสิงลออฯ ฎคณา กติจกคายขุขผากวาลกรร
 ประทัยองค์ ชละตรงทรงชาสังวา ชละตรงเสียมสาเสียม
 เกสีกะสา ชละแอเวราแอกกรายเรียงรำสยาย ประ

แอฏฐาทก สมนักอาโสรเนาโกรมไพเรนาะ เสมาะ
 สรชาฏมเรกจิตเกิดมานำลึงฉาพราหมณ์โฮย กุมกิก
 เลยตรงอคมลานแกรงเขยยานฏลเหย นิงเกล็ดคมคาย
 อาพุกสรุกถานสนกานญาตีเผา ทวสเนาะเทาผลูเลอ
 ขนของภนมสิงสมอหม ๆ โคกทวลจรกเซราะจิงเอียบ
 รุแต่เชิงนักมวยเฏอ “อุซุคฺรุคฺติ” ผลูเนาะประเสริฐ
 เฏอเทา ตรงพระธาตุรมในพระบรมเวสสันดรราชาธิส
 ฐิตาชีจำทุกโฮยสพครบนิงยานชวยประสย ชลัตราทา
 คายสเสศททรงพฤธเนาถานเองทอง

“คมทุณฺ ปรกาเสนโต สตุถาอาห” “อิหํ สตุควา
 พุราหุมนพนํ ๑ ล ๑ ยตุถ เวสุสนฺตโร อหุติ”
 “ภิกฺขเว” สีสงฆมุขลาคโภยเนาในวัฏสงสาร เอชฺช
 ชกพฏจาจาสชาวา เถ้าพาราชาสมุม แดงนิงเงอสมุท
 ทวลทาน คาชียานสคาบวราจาในพระมหาอชุตตอิสฺสี บง
 หาญที่ถานลมนเนาผลุนิงเงอเทหาจําชาประภฏ คาชีกาค
 มานจิตเตรกอบ เทพิเล็กรกระณม กรายลาเล็กรพา
 ยาทา ทากเลอสรวิสฺสเยยคาคสระภูถักายโณณอมจาส
 ฎมานเนาพระคุณธงนพนประมาณ สุมทานกรายถวาย
 บังคมลา “อุทคฺคจิตฺโต” มานจิตเตรกโสมนัสสา
 เจญจากพระวาสวมตรงทิสอิสฺสาณ เงอเทหาโดยผลุนเงล
 อีสฺสีนักงอดแณปรายมาคคา คาชิสฺนโคสเอกองค์
 “เวสุสนฺตโร ราชา” เงอฎมวงสมเอาจทางเณภา
 ลมนเนา พระเวสสันดรบรรราชคายส นักทรงพฤษเนา
 ประเทศเนาะเขงหวง

“มหาวิฆณวิฆณนา นิฏฐิตา” ฐุพิตเฮย ชาตมา
 ภาพลำแทง แถลงพระอัมมิวิเสสเทสนาพระมหาชาติ
 กันมหาพนปรกาศพระศาถา นิเทนาพระศาถา ๘๐
 พระศาถา จุลชาปัฏฐิตในทาก ขุยาสกขุยาสิกา
 “นิฏฐิตา” ก็ขยบริบูรณสมควรไหญ่เนาเวลา อัมมิชาด
 แนะทอง

